

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Zveza združenih delavcev pri gosp. knezoškofu dr. Gregoriju Rožmanu.

Ljubljana, 10. februarja.

V nedeljo, 7. februarja se je zglasilo pri ljubljanskem knezoškofu dr. Gregoriju Rožmanu zastopstvo »Zveze združenih delavcev«, kateremu sta se priključila še zastopnika »Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije« ter »Strokovne zveze poljedelskega delavstva«. Prevzvišeni je zastopstvo organizacij katoliško mislečih delavcev in nameščencev ljubeznivo sprejel in pozorno poslušal njegovo poročilo.

Deputacija je informirala g. knezoškofa o položaju delavstva ter o stanju in razvoju zastopanih organizacij. Prosila ga je obenem, da imenuje duhovnega vodjo ZZZ, ki bo organizaciji svetovalec v važnih načelnih vprašanjih, v katerih je bilo doslej že precej težav v vrstah krščansko mislečega delavstva.

Prevzvišeni se je zanimal za vsa pereča vprašanja in pokazal, da mu je zelo pri srcu naše delavstvo ter da so mu dobro znane njegove težave kakor tudi organizacijska vprašanja. Izjavil je, da ga kot duhovnega pastirja boli, da se slovensko krščansko delavstvo ne bori za svoj obstoj in svoje pravice v eni sami organizaciji. Vendar pa je prepričan, da bo božja Previdnost uporabila sedanje stanje tako, da se bodo s sodelovanjem »Zveze združenih delavcev« sporna vprašanja obravnavala na ta način, da se izloči iz vrst organiziranega krščanskega delavstva, kar med nje ne spada, ter se tako ustvari ozaščje za kompaktnejši nastop.

Predvsem Prevzvišenega veseli, da število organiziranega krščanskega delavstva ne pada, temveč nasprotno, da vsestransko raste, kar je le razveseljiv znak. »Zvezi združenih delavcev« nima ničesar očitati, temveč ga le veseli njena poudarjena dosledno katoliška smer. Opaža, da se po nastopu ZZZ celotno krščansko delavstvo mnogo zaupljiveje oklepa Cerkev ter se obrača na njene predstavnike. Končno je izrazil željo, naj bi delovanje ZZZ ter ostalih dveh organizacij obrodilo še mnogo lepih sadov v nravni in gmotni napredek slovenskega delavstva. Obenem je obljubil imenovati duhovnega vodjo iz vrst duhovnikov, ki se še prav posebno zanimajo za delavstvo in njegovo organizacijo.¹

Delegacija je g. knezoškofu prijazno odpuštil, pristavljajoč, da so njegova vrata zastopnikom delavstva vedno odprta, kadar bodo smatrali obisk za potreben.

¹ Opomba: Prevzvišeni je dovolil Zvezi združenih delavcev objaviti vsebino gornje izjave v časopisju.

Volitve delavskih zaupnikov v ljubljanski tobačni tovarni.

V soboto, 6. februarja so se vršile volitve delavskih zaupnikov v tobačni tovarni v Ljubljani, za katere sta bili vloženi dve listi. Lista ZZZ (»Zveza združenih delavcev«) je dobila 212 glasov in štiri zaupnike, nasprotna (rdeča) pa 355 glasov in sedem zaupnikov. Mi smo napredovali vključno vsem lažem in intrigam zlasti zato, če se vpošteva, da je bilo 186 naših članov in članic preteklo leto upokojenih. V januarju 1936 smo dobili 286 glasov in če odštejemo 186 glasov upokojenih članov, je razvidno, da smo napredovali za 112 glasov. Rdeči so napram ZZZ nazadovovali za dobrih 100 glasov. Lani smo imeli šest, rdeči pa deset zaupnikov. Mi smo z rezultatom volitev zadovoljni, saj znaki že kažejo, da je začelo delavstvo spregledovati in upamo, da bo do prihodnjih volitev popolnoma spregledalo. Našim volilec izrekamo vso zahvalo za zupanje, ki so nam ga dali in jim obljublamo, da se bomo tudi v bodoče borili za njihove težnje in jim stali ob strani, kot smo do sedaj. Neznajčajneži pa naj iščejo zaslonbe pri onih, katerim so dali zaupanje. Tudi prav! Se bomo vsaj vedeli ravnati. Našim volilec pa kličemo: Na delo, da bomo pri naslednjih volitvah še bolj napredovali, kot smo sedaj.

Naša socijalna politika.

Poročilo ministra Cvetkoviča v finančnem odboru.

Pred finančnim odborom so se te dni vršile razprave proračunov posameznih ministrstev. Zelo veliko pozornost je vzbujalo pri tem poročilo, ki ga je podal minister za socijalno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetkovič. Prikazalo nam je namreč sedanje stanje na socijalno-političnem področju v naši državi. To stanje nikakor ni razveseljivo, kar je konstatiral sam minister, ko je omenjal, da imamo pri nas sicer najmodernejšo socijalno zakonodajo, za katero bi nas lahko zavidala marsikatera država, zato pa izvajamo te zakone skrajno površno in slabo. Minister je pokazal tudi na vzroke, ki so zakrivili, da kljub modernim zakonom ne pridemo nikamor naprej ter je položaj našega socijalno šibkega človeka še vedno vse prej, kakor zadovoljiv. V prvi vrsti je kriva tukaj socijalistična gosposka birokracija, ki je zasedla s svojimi eksponenti vse socijalne ustanove, v katerih gospodari z neizrečno samopasnostjo. Tem socijalističnim gospodom je na mislih samo lasten dobrobit, za katerega izrabljajo vse socijalne ustanove tako, da za delavca ničesar ne ostane. Minister je tako stanje ostro obsojal ter obljubljal, da bo z železno metlo napravil red. — Zanimiva so bila tudi njegova izvajanja o brezposelnosti. Med industrijskim delavstvom je brezposelnost pravzaprav neznatna, teh delavcev je največ 50.000. Pač pa vstaja

tukaj pred nami nov problem vprašanje kmečkega proletarijata, ki ga dežela ne more preživljati ter sili v mesta in tovarne. Takih brezposelnih je danes pri nas okoli 700.000 in temu pojavu bo treba posvečati mnogo več pozornosti. — Minister je obetal tudi, da bodo v tem letu uzakonjene nove odredbe, s katerimi se bo uredilo vprašanje minimalnih mezd. V delavskem zavarovanju je danes pri nas 651.000 delavcev, od teh jih ima 330.452 mezde po 20 Din na dan, 86.500 pa zasluži na dan manj kot 8 Din, dočim znaša eksistenčni minimum za samca pri nas 630 Din, za rodbino pa 1500 Din mesečno. Z zakonom o minimalnih mezdah se bo tudi to pereče vprašanje uredilo. — V minulem letu je bilo v državi 392 stavk, od tega 315 takih, ki so bile gospodarsko povsem upravičene. Uspešno se je zaključilo za delavce 272 mezdnih gibanj. Ob lasti je šla pri stavkah delavstvu v vsakem oziru na roko. — Zanimiv in važen je bil tudi del ministrovega govora o narodnem zdravju. Bolnišnic in bolniških postelj imamo še mnogo premalo, splošne zdravstvene razmere niso razveseljive, jetika in druge socijalne bolezni morijo delavske sloje. Ob zaključku je naglasil, da je novi proračun sicer za 22 milijonov večji od lanskega, da pa to še daleč ne zadostuje za primerno ureditev naše socijalne politike.

Deputacija ZZZ pri banu.

Ljubljana, 9. februarja.

V soboto, 6. februarja se je zglasila pri g. banu dr. Marku Natlačenu deputacija »Zveze združenih delavcev« (centrale), katero so tvorili tov.: predsednik Franc Kukoviča, načelstveni tajnik France Preželj in strokovni tajnik France Sešelj.

G. ban je deputacijo zelo prijazno sprejel. Deputacija mu je predložila težko stanje delavstva, predvsem pa mu je poročala o obupnih razmerah v Senovem, kjer je danes okrog 780 ljudi brez dela in zaslužka. G. ban je pokazal polno razumevanje za stvar in obljubil, da bo v razpoložljivih možnostih upošteval predloge, ki mu jih je deputacija izročila v skupni spomenici.

Deputacija je dalje opozorila g. bana na ureditev starostnega zavarovanja in pragmatične nastavitve pri »Kranjskih deželnih elektrarnah«. G. ban je pojasnil, da so bile v tem oziru storjene predpriprave, brez prave zavarovalno-matematične podlage. Uslužbenci KDE se že dolga leta borijo za starostno zavarovanje. Bivši činitelji so bili v tem pogledu silno radodarni z obljubami. Napravljeno je bil sicer osnutek pravilnika, računsko se pa ni nihče lotil tega vprašanja. Na svoječaso

vzpodbudo ZZZ je g. ban vzel to zadevo resno v roke in dal napraviti zavarovalno-tehnične račune, ki so pa pokazali, da stvar v tej obliki ni izpeljiva. Skušalo pa se bo tem ljudem pribaviti službeno pragmatiko.

G. banu je deputacija pojasnila tudi krajevne razmere in zahteve lesnega delavstva ob razlastitvi Auerspergovih gozdov. V tem oziru je deputacija dobila povoljen odgovor.

G. ban se je zanimal tudi za splošen položaj delavstva po obratih in je med drugim omenil tudi stavko papirniškega delavstva. Deputaciji je povedal, da bo v bodočih dneh še enkrat posegel iniciativno vmes, da se spor poravnava.

Pri pogajanjih za novo kolektivno pogodbo KID sodeluje tudi ZZZ. Ker podjetje ne odstopi od 11% znižanja plač, je deputacija v posebni skupni spomenici prosila g. bana, da podpre težnje delavstva KID tudi v tem oziru, da da delavstvu nazaj praznike, ki znašajo 0,26%, in dovoli plačane dopuste, ki bi obremenili podjetje samo za 0,60%. G. ban je izjavil, da bo s svoje strani podprl delavstvo pri njegovih težnjah in zahtevah.

Deputacija je zapuščala g. bana v za-vesti, da ni on samo ljudski ban, ampak je v isti meri tudi delavski ban.

Malaga je padla.

V Malagi so komunisti pobili 12.000 ljudi.

Francova armada je pod poveljstvom generala del Llano zasedla eno najvažnejših oporišč, ki so ga držale rdeče boljševiške tolpe: pristanišča Malage ob Sredozemskem morju. Za Malago, ki je bila kakor klin zabita v ozemlje, katerega so ves čas od revolucije imele zasedenega Francove čete, se je bila že več mesecev ogorčena borba. Rdeči so mesto silno utrdili ter so menili, da ga ni mogoče zavzeti. Iz tega pristanišča so njihove vojne ladje in letala lahko neprestano vznemirjala zvezo med Španijo in Marokom, ki je za generala Franca izredno važna. Sedanja ofenziva Francovih čet je bila sijajno pripravljena. Podpiralo jo je od morskne strani njegovo brodogojstvo, ki je s svojimi topovi držalo branitelje Malage v šahu, da se niso mogli dosti upirati. Zaradi tega ni zahteval naskok velikih žrtev. V Malagi so komunisti zbrali veliko četo, za poveljnika so jim pa določili znane sovjetskega generala Kleberja, ki je prišel iz Madrida z letalom. Pa tudi Kleber ni mogel nič pomagati, komunisti so zapustili Malago v paničnem begu. Bele

čete so v hipu strle vsak odpor ter ujele zelo veliko branilcev. Tik pred padcem mesta so skušali rdeči pomoriti še 300 talcev, ki so jih imeli na ladji v pristanišču. Ladjo so zažgali, vendar so jih bele čete prehitale ter talce osvobodile. Po padcu Malage se je doznalo za grozovita dejstva, ki so jih v mestu počenjali boljševiki. Pod njihovim gospodovanjem je bilo v mestu pomorjenih 12.000 ljudi. Justifikacije so se vršile vsak dan kar v masah. Zlasti so strahovito divjali v onem mestnem delu, ki se je pri zadnjih volitvah izrekel proti ljudski fronti. Prebivalce so vse poklali, njihove hiše pa porušili in požgali. Obenem z zasedbo Malage so napredovale bele čete tudi na fronti med Madridom in Valencijo ter presecale zvezo med obema mestoma. Hkrati so prešle tudi v napad na madridski fronti in spet resno ogrozajo špansko prestolico. V Malagi so zasegali zmagovalci ogromne vojni plen. Zaplenili so v pristanišču več vojnih ladij, zasegli ogromne količine municije in orožja v skladiščih. Zmaga pri Malagi je zelo okreplila stališče generala Franca.

Sanacija bratovskih skladnic.

Ta zadeva se vleče v nedogled. Že leta in leta se je opozarjalo na nevezdržen položaj bratovskih skladnic, a bila je vsaka rešitev, ki se je pojavila, slabša od druge. Bratovske skladnice v dravski banovini so bile do prevrata dobro urejene. Vsaj računsko se je lahko reklo, da ni bilo španja, ker so bile v imovnih sredstvih bratovske skladnice svoj gospodar.

Prišla pa je vojna doba. Vso gotovino so imele bratovske skladnice naloženo v avstrijskih vrednostnih papirjih in naravne valutne spremembe so bratovske skladnice oropale tako rekoč vsega imetja. Začelo se je mešanje in dokler je bila rudarska in topilniška industrija na višku, je še šlo, ko pa je nastopila kriza v tej industriji in so bile redukcije na dnevnem redu, je končno začelo občutno tipati tudi bratovske skladnice. Pri tem je seveda tudi rudarska industrija po liberalno-gospodarskem načelu pripravljala polom bratovskih skladnic. Pri odpuščenju je v glavnem šlo najprvo za starejše delavce, češ, naj gredo v pokoj, pri tem pa ni bilo ozira na bratovske skladnice. Ravno v tej zadevi so trditve v obrazloženju k sedaj predstojeci uredbi o centralnem fondu za sanacijo bratovskih skladnic precej zgrešene, ko se namreč trdi, da so pri tem, namreč teh upokojitvah, bile bratovske skladnice preliberalne in presocialne, pri starejših odpuščenih. V tem slučaju bratovskim skladnicam ni kazalo drugega kot stare odpuščene delavce upokojiti. Bratovske skladnice vendar niso nikaka kapitalistična ustanova, marveč socialna ustanova rudarskega in topilniškega delavstva!

Pot je šla navzdol, tako da je že leta 1935 Glavna bratovska skladnica v Ljubljani zaključila v svojem penzijskem oddelku pri sedmih mesecih gospodarstva, in to z ozirom že na novo uredbo, izdano leta 1935 za sanacijo bratovskih skladnic, s primanjkljajem 2,5 milij. Din. Poskušena je bila novelizacija, a vključ vsemu mešetarenju in žongliranju z bratovskimi skladnicami smo prišli v srečen položaj, da danes lahko beleži Glavna bratovska skladnica v Ljubljani primanjkljaj čez sedem milijonov dinarjev.

Sedanja vlada se je odločila to zadevo urediti in minister za šume in rude g. D. Jankovič je pripravil osnutek »Uredbe za centralni fond bratovskih skladnic«. Ta uredba pa je take nravi, da daje upanje, da se bo ta zadeva enkrat uredila. Uredba ima pa še gotove stvari, katerim je ugovarjati, tako n. pr. izpušča izven dravske banovine lignit, kar je nepravilno. Dalje naj bi se obremenilo vso rudarsko in topilniško produkcijo, pa naj se troši doma ali v inozemstvu. Potem naj odpade obremenitev članov bratovskih skladnic, kar predvideva uredba z 1%, ker člani so že itak preobremenjeni.

V teh stvareh je zavzela tudi »Zveza združenih delavcev« v Ljubljani svoje odločno stališče in ga sporočila v obliki mišljenja pristojnim faktorjem.

Upamo, da pridejo gornje stvari v mrtve točke, ker dvanaajsta ura se bliža. Pozivamo tudi tem potom vse zainteresirane faktorje, da store vse, da bratovske skladnice ne bodo več visele pod Damoklejevim mečem.

Kako komunistični isk podpira sovjetsko posredovanje v Španiji

Sovjetska oblast je izdala službeno privolenje o tem, da se v Španiji ne posreduje. V londonskih zbornicah pa graja Nemce in Italijane radi pomoči in posredovanja v Španiji, ne drzne pa si javno priznati svoje lastne krivde.

To lažljivo taktiko pa so sedaj od vseh strani napadli formalni preklici raznih socialističnih strank, v katerih jo grajajo, češ, da se tako malo brigajo in da so tako mlačni napram španskim rdečkarjem.

Tako blamirani od prijateljev, so bili komunisti prisiljeni, da se opravičijo in čim brž skrijejo svojo dvoilično igro.

V Švici je narodni svetovalec in sodrug Schneider zatrjeval, da je Sovjetska Unija vestno vršila neposredovanje v Španiji v dobi treh mesecev. Ta izjava je dvignila

mного prahu in jeze v komunističnem tisku. Da se operejo v obeh občudovalcev Kominterne, piše švicarski komunistični list »Die Freiheit«:

Sodrug Schneider bi moral pač vedeti, da je Sovjetska Unija od vsega početka

podpirala republikansko Španijo ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji... Španci sami bolj kakor kdokoli drugi dobro vedo, kakšen namen ima ruska solidarnost pri tem, ko pri njih važno in odlično sodeluje.

Politične vesti.

Balkanske države bodo priznale Italiji Abesinijo. Po pogajanjih z italijanskim zunanjim ministrom v Milanu se je zunanji minister Turčije Ruždi Aras vrnil domov preko Belgrada. V Belgradu se je začel dva dni ter je imel posvetovanja z našim ministrskim predsednikom dr. Stojadinovičem. Poročal mu je o svojem sestanku z grofom Cianom. Najvažnejši rezultat teh razgovorov je sedaj, da bodo države Balkanske zveze (Jugoslavija, Turčija, Romunija in Grčija) priznale Italiji zasedbo Abesinije ter italijanskemu kralju naslov cesarja italijanskega imperija. Nato se bodo začele med državami balkanskega sporazuma in med Italijo pogajanja glede sklenitve sredozemskega pakta, v katerem si vse navedene države zagotavljajo nedotakljivost mej. Potem pa bi se sklenil še poseben prijateljski pakt med Jugoslavijo, Italijo in Grčijo.

Za namestnika dr. Mačka je v hrvatski Radičevi stranki določen inž. Košutič, ki se je nedavno povrnil iz sedemletnega pregnanstva v inozemstvu. Pričačujejo, da bo pod njegovim vodstvom dobila stranka večji razmah.

Boj proti katoliškim šolam se je v Nemčiji začel. Vse te šole, ki so za kulturni napredek nemškega prebivalstva ogromno storile, bodo hitlerijanci odpravili. Kot prvi ukrep je odpustitev 600 katoliških učiteljev, med njimi nekaj redovnikov in redovnic. Nemške oblasti so razpisale med starši otrok, ki so dosedaj zahajali v katoliške šole, posebne »volitve«, ki pa pod silovitim pritiskom oblastev seveda izpadejo povoljno za hitlerijanske namene. Nemški katoliki pa so pripravljene sprejeti vsiljeni jim kulturni boj in trdno zapajajo, da bodo izšli iz njega kot zmagovalci, četudi bo zahteval morda velike žrtve. Nemčiji pa kulturni boj gotovo ne bo v korist, ker bo še bolj raztrgal njene že itak razmajane notranje razmere.

Nemčija in kolonije. Nemški poslanik v Londonu Ribentrop se je začel pogajati s predstavnik angleške vlade glede povrnitve nekdanjih nemških kolonij, ki jih je Nemčija izgubila v svetovni vojni. Nemčija utemeljuje svojo zahtevo s tem, da se ne more gospodarsko razvijati brez kolonij. Če pa ji Anglija ne bi hotela ustreči, potem zahteva Nemčija, da ji zapadne ve-

lesile prepuste svobodne roke v Srednji Evropi za gospodarsko in politično ekspanzivnost. Zdi se, da so Angleži sprejeli nemške predloge s precej kislim obrazom ter jim ne bodo ugodili. Sklepa se to iz tega, ker je angleški zunanji minister Eden tik pred pričetkom pogajanj nenadoma začutil potrebo po dopustu ter je odpotoval za 14 dni na francosko reviero, pogajanja pa vodi za angleško vlado sedaj lord Halifax, ki nima v vladi nobene odločujoče besede.

Bivši angleški kralj Edvard se bo poročil v mesecu aprilu na gradu Enzensfeld z gospo Simpsonovo. Na poroko je povabil svoja dva brata vojvoda Kentskega in Gloucesterskega. Poroka se bo vršila v najožjem rodbinskem krogu.

O revoluciji v Rusiji je v pretečenem tednu začelo pisati časopisje. Vesti so se pa izkazale za pretirane. Res so v Rusiji veliki nemiri, vendar se vojaštvo še ni uprlo, ker se je Staljin uklonil zahtevam vojnega ministra maršala Vorosilova ter je preganjanja oficirjev ustavil. Pač pa se vršijo še naprej aretacije trockistov po vsej državi ter so že na desetisoče pregnancev odpravili s posebnimi vlaki v Sibirijo, ker so v Rusiji ječe že preveč napolnjene. Tudi je prišlo do resnih spopadov na Ukrajini, kjer so nemiri zahtevali veliko mrtvih.

Roosveltove težave. Predsednik Združenih držav Roosevelt je predložil parlamentu zakon o izpremenitvi sedanjega vrhovnega sodišča, ki je za časa njegovega prvega predsednikovanja onemogočilo njegove znane socialne zakone, s katerimi je skušal odpraviti veliko krizo v Ameriki. Po tem novem zakonu bi predsednik dobil pravico, upokojiti najstarejše člane vrhovnega sodišča ter jih nadomestiti z mlajšimi močmi, tako da bi dobili njegovi pristaši večino. Proti zakonu pa je zopet vstal ameriški velekapital, ki proglasa Roosevelta v svojem časopisju za diktatorja, ki stremi za tem, da bi zrušil ameriško svobodo. Gotovo bo imel zaradi tega Roosevelt hude težave, predno bo s svojim zakonom prodril, nedvomno pa bo zmagal, saj ima za seboj ogromno večino v parlamentu in ves ameriški delovni narod z izjemo kapitalistov, katerim je krepko pristregel peroti.

svojo nezvesto ter zapravljivo ženo Marijo in se je nato sam javil orožnikom.

Od vlomilcev oplenjeno stanovanje. V Gorci v Halozah so vlomilci oplenili stanovanje vinarstva g. Franca Igljica iz Ptuj. Odnegli so vso posteljino, perilo, sobno ter kuhinjsko opremo.

Srčna kap je zadela na povratu od maškeračnega pohoda Franca Postrak 24letnega čevljarkega pomočnika iz Budine pri Ptuj.

Zagonečen uboj. V Peteševcih pri Lendavi v Prekmurju je spal v noči 62 letni posestnik Jurij Simon v hlevu. Ropot pri hlevskih vratih ga je zbudil in je šel pogledat, kaj da je. Komaj pa je vrata nekoliko odprl, je dobil od zunaj stoječega moškega tako hudo brco v trebuh, da se je zgrudil nezavesten. Domači so pozepe pobrali gospodarja ter ga prenesli v hišo. Ko se je zavedel, je izpovedal, da ga je sunil daljni sorodnik, 36 letni mali posestnik Jožef Matjaš iz Peteševcev. V njegovem spremstvu je bila tudi njegova 39 letna žena Katarina. Simon je podlegel poškodbam in sodno raztelesenje je ugotovilo, da je bila brca z nogo smrtonosna. Zakonca Matjaš so zaprli, vendar odločno zanikata vsako krivdo. Ljudje govorijo, da sta živeli obe družini v prepiru radi neke dedščine.

Uboj radi družinskih preprirov. Pri posestniku Zalarju v Ivanjkovcih v župniji Svetinje pri Ormožu so bili prepri, ker je oče in gospodar Ivan vzdrževal nedovoljeno razmerje s tujo žensko, katera bi naj bivala na njegovo željo pod isto streho s pravo ženo in otroci. 17 letni sin Ivan je v prepiru z očetom pograbil puško, ustrelil očeta in se je na to sam javil orožnikom.

Obsojen zaradi smrtonosne poškodbe. Stefan Capl iz Slov. Bistrice je lani 9. decembra smrtonosno poškodoval z udarcem z ročico poročnika Vladimira Radičevega. Radičev je podlegel poškodbam v mariborski bolnici in Capl je bil te dni v Mariboru na 5 let robije.

Po enem letu pojasnjen požig. 25 letni Ivan Vedečnik iz Slov. Konice je prosil lani 19. febr. na Vrheh posestnika Ivana Ostrovršnika za miloščino, katero mu je imenovan odredel. Vedečnik je iz maščevanja pred enim letom Ostrovršniku zažgal hišo in je bil sedaj po enem letu radi požiga aretiran v Konjicah.

100 brezposelnih delavcev je dobilo zaposlitev pri regulacijskih delih na Voglajni v Celju. Dela se vršijo pri celjskem železniškem mostu. Železniška uprava je prispevala 50.000 Din. banovina 15.000 in Celjsko hranilno društvo 5000 Din.

Obstrel po nesreči. Ivanu Kralju iz Zg. Loznice pri Zalcu se je vsled nepredvidnega ravnanja sprožil samokres na stanovanju 24 letne šivilje Cepin. Kroglja je zadela deklinu v desno nogo in so jo prepeljali v celjsko bolnico.

Smrtna nesreča brezposelnega. Po nesreči se je ustrelil z lovske puške 38letni brezposelni Ivan Dojar v Trobendolu v župniji Sv. Rupert nad Laškim. Smrtno onesrečen je bil rodom iz št. Janža pri Dravogradu in pristojen v Pameči pri Slovenjgradcu.

Obuani brivski mojster se vrgel pod vlak. Blizu Dukičeve vile ob cesti v Rožno dolino pri Ljubljani se je vrgel pod vlak Ivan Možina, brivec v Rožni dolini. Vlak je nesrečneža čisto razmesaril.

Po sedmih letih razkrita tatvina. V Trnovcu pri Metliki je bil pred 7 leti ukraden par volov posestniku Jožetu Kokalj. Jožef Mušič, čevljar v Trnovcu, je sedaj po preteku 7 let izpovedal, da je videl, kako in kedo je Kokalju ukradel vole. Tat se je po tatvini kmalu preselil v Ameriko.

Oče smrtonosno obstrelil v prepiru sina. V hiši 50letnega posestnika Franca Planinška v Vrhtrebnem pri Novem mestu je živel tudi njegov nezakonski sin Alojz Moravec. Oče in sin sta se večkrat prepirala, ker je bil 26letni Alojz zapravljivec, ki je hotel imeti od očeta denar. Iz tega vzroka sta se oba te dni hudo skregala. Sin je skočil v vežo po sekuro, oče je pa sprožil sinu naboj iz puške v trebuh. Smrtno nevarno obstreljenega so prepeljali v novomeško bolnico, a je le malo upanja, da bi ostal pri življenju.

150.000 Din škode je napravil požar veleposesniku Francu Času v šmartnem pri Slovenjgradcu. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje in šrampe za seno.

Požari v mariborski okolici. V št. Petru pri Mariboru je uničil nočni ogenj ostrejšje hiše posestnika Ivan Gorenčaka. — V Starem logu pri Pragerskem je te dni četrtič zgorelo 25.000 Din vredno gospodarsko poslopje posestnika Faležu. — V Račah je vsled slabega dimnika nastali požar upepeli hlev in ostrejšje hiše posestnici Franciški Francež. S hlevom sta zgoreli dve svinji ter vse kokoši.

Podeželski ogenj. V Loznici pri Slov. Bistrici je zgorel v noči zadnje soboto skedenj z 200 stotki sena posestniku Ivanu Zafošniku. Škode je 30.000 Din.

Ogenj je napravil na ljubljanski tehniki 15.000 dinarjev škode.

Vestnik ZZD.

Čemu nove strokovne organizacije?

Še se dobe ljudje, ki nikakor nočejo verjeti v nujnost nastanka novih strokovnih organizacij krščanskega delavstva (Društva združenih nameščencev, Zveza združenih delavcev, Zveza poljedelskega delavstva). Menijo, da bi le bilo bolje, če se vrste ne bi cepile, temveč bi ostala nekaka sloga ter edinstvo na zunaj. Vsi ti se seveda zelo motijo.

Potreba nastanka novih organizacij je bila prav tako velika, kot je bil recimo svoječasno potreben nastop Mahničevega radikalnega katolicizma, ki je razbil staro gnilo politično in kulturno slogeštvo. Tudi danes potrebuje naše delavstvo radikalno čiste krščanske strokovne organizacije. Potrebuje gibanje, očiščeno vseh tujih, marksističnih primesi.

Krščanski socialisti s svojo organizacijo naglašajo, da organizacija priznava papeževo okrožnico »Quadragesimo anno« in da je del mednarodnega krščanskega strokovnega gibanja. Toda kako velike razlike obstoje med njimi, oziroma njihovim vodstvom ter internacionalo in besedo papežev! Samo nekaj primerov:

Krščanska strokovna internacionala odklanja socializem in razredni boj, priznava zasebno lastnino, hoče v gospodarstvu sodelovanje delodajalcev ter delojemalcev, udeležbo delavstva pri dohodkih proizvodnje, hoče v gospodarstvu korporacije, temelječe na organizacijah delodajalcev in delojemalcev, hoče solidarično urejeno družbo mesto današnje liberalno-kapitalistične. Iste smernice priporočata v svojih poslancah tudi oba rimska papeža.

Naši krščanski socialisti hočejo socializem, trdijo, da je razredni boj nujen, hočejo diktaturo dela (to je proletariata), odklanjajo sodelovanje delodajalcev in uslužbencev, odklanjajo korporacije, odklanjajo solidarično družbo in hočejo vse tisto, kar je v zvezi s socializmom. Pravijo, da je treba radikalnejših gesel, ker da stara več ne vlečejo.

Nove strokovne organizacije postavljajo jasnost pred javnostjo, ko izjavljajo, da sprejemajo čist program internacionalne, čista načela rimskih papežev in poudarjajo, da nočejo napačno radikalnih tujih gesel, ker smatrajo, da bo delavstvo preje doseglo pravice le v imenu Kristusa, v imenu ljubezni, resnice in pravice, ne pa v imenu Marksa. Nove organizacije ne onorekajo marksizmu pravice do obstoja, toliko so že demokratične, toda hočejo samostojnost v vseh ozirih tudi za krščansko delavstvo in hočejo zato, da se vse marksistične dogme in primesi korenito izločijo iz naših vrst. Za pridobitev množic in za njihovo svobodno opredelitev za krščansko socialno urejeno gospodarstvo ter družbo se hočejo boriti s čisto zastavo, ne pa s tako, na katero bo vsak značajan frontni bojevnik — pljunil!

Mi krščanski strokovničarji, ki smo do včeraj sodelovali s krščanskimi »socialisti« in skupni strokovni organizaciji, vemo, da so oni pripravljali razbitje krščanskih delavskih vrst. Izvedli so ga s tem, da so bolj in bolj zase prigrabljali vodstvo organizacije, da so uveljavljali v njej socialistična načela, zapirali vsem, ki niso bili z njimi istega duha, dostop do vodstvenih mest, one redke poedince pa, ki so bili še v vodstvu, vedno pozivali: »Če vam ni prav, lahko greste!« Če je torej prišlo do razcepa delavskih vrst, nosijo za to vso krivdo tisti »krščanski« socialisti, ki so in še vodijo strokovno organizacijo.

Mi krščanski strokovničarji smo kljub vsemu optimisti. Verujemo, da sta ločitev in razcep morala priti v interesu kršč. strokovnega gibanja pri nas. To ni samo naš slovenski pojav. Imeli so ga tudi že Nemci. Tako nam je dana priložnost, da si povemo iz oči v oči, kakšni smo in kakšni bi morali biti. Zlato se očisti v ognju! Tudi zlata načela krščanskega strokovnega gibanja se bodo očistila v ognju. Tudi toliko optimisti smo, da verujemo, da bodo sedanje nezdrave razmere podlaga za boljše bodočnost, v kateri se bodo zednili v delu za dvig delavstva vsi, ki hočejo zanj delati po krščanski socialnih načelih.

Iz podružnice fotografskih pomočnikov-le v Ljubljani. Ko sem prejšnji teden prebral ponedeljskega »Slovenca«, sem na zadnji strani zagledal naslov »Fotoamater«. Pod to rubriko bodo stalno pisani več ali manj važni izveščki iz foto-strokovnih knjig ali predavanj. Tudi druga številka je že izšla. Opisuje lepo izpadni občni zbor, ki najbolj nazorno prikazuje organizacijo v luči, kjer delujejo vsi člani res z veseljem do svoje ustanove. Njih delavnost pa najbolj podčrtavajo članki v časopisju. To omenjam vsled tega, da vas opozorim samo na eno važno stvar. Fotoklub je družba navadnih amaterjev (z izjemo dveh fotografov). Iz ljubezni do fotografske umetnosti žrtvujejo poleg svojega delavnega časa tudi večere, kjer se zberejo, da z različnimi učnimi in praktičnimi pripomočki napredujejo v svoji umetnosti, dasiravno se vsak poseameznik zaveda, da ni nujno potrebno za njegovo preživljanje, ako redno obiskuje te sestanke. On se zaveda, da je to luksuz, za katerega se izda veliko, dobi pa malo ali pa nič. Pa vendar ne odneha z rednim udeleževanjem niti z redno razstavo fotografij, ki se je že večkrat tako lepo in častno obnesla. — Naša organizacija pa ni za nas v razvedrilne svrhe, pač pa je njen obstoj za nas življenjskega pomena, kajti brez organizacije ne bomo dosegli ničesar. Po tej ugotovitvi bi morali obiskovati sestanke tako redno kakor svojo službo. Prvo namreč je samo dopolnilo k drugemu. Sredstvo, s katerim smo si v stalnih stikih, je poiskal odbor ravno v teoretičnih in praktičnih tečajih. Nekaj praktičnih tečajev smo že izvedli. Zadnje čase smo pa otvorili teoretične tečaje, ki so še bolj važni kot prvi. Prakso imajo v ateljeju ali laboratoriju, teorijo pa obvlada malokateri fotograf. Tudi je ne moreš sam proučiti, ker nimaš niti ene knjige v slovenski izdaji in zato nimaš nobene možnosti, da se z njimi seznaniš. Zato so slednja predavanja izredno koristna, da zboljšaš svoje delo tudi v praksi. Ne predavajo na teh tečajih amaterski, pač pa fotografski strokovnjaki. Mariborčani so veliko bolj vneti za to stvar, pa nimajo te ugodnosti. Nas pa čeprav veže dolžnost, odnosno skrb do izobrazbe, pa ne čutimo tiste potrebe, katero bi morali. Poznam člana, ki je vpisan v foto-klubu, pa mu je ta bolj važen kot pa sestanki naše organizacije. Zato se zahvalim v imenu organizacije vsem udeležencem prvega tečaja, ker so s tem izpolnili svojo dolžnost. Ravnotako pa tudi g. predavatelju, ki se je odzval našemu vabilu in nas v ugotavljenih besedah in izčrpnih snovi seznanil z optiko in nas poučil o dosedaj neznanih stvareh. — Prihodnje sredo se bo pa vršilo dru-

Domače vesti.

70 letnica dveh zaslužnih duhovnikov. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu je obhajal 12. februarja 70 letni jubilej tamošnjih g. župnik in duh. svetnik Anton Lajnsič. — V Hrastrju pri Kranju je dosegel isti jubilej g. Anton Podvinski, upokojeni župnik, dekan in konzistorijalni svetnik. Slavljenca naša iskrena častitke.

Solska sestra biserna jubilarinja umrla. V zavodu mariborskih solskih sester je umrla 8. februarja v visoki starosti nad 80 let sestra Angelina Križanič, ki je obhajala že biserni redovni jubilej in je bila vrhovna voditeljica zavoda.

Tajnik Zveze industrijev za dravsko banovino umrl. Na Golniku je preminul 10. februarja g. inženjer Milan Šuklje, tajnik Zveze industrijev in sin predlansko preminulega 85-letnega ter za Slovenijo nezabnega očeta.

Važen sestanek glede elektrifikacije Sl. gorice se je vršil 8. februarja na magistratu v Mariboru. Mariborska občina je izrekla pripravljenost, da bo šla zainteresiranim krajem v tehničnem oziru na roko. Trije navzoči banški svetniki so bili naprošeni, da pridejo s to zahtevo na prihodnjem zasedanju banskega sveta. Upanje je tudi, da bo pristala Faia na dogovorjene pogoje. Zadeva elektrifikacije Slov. gorice se je ganila z zgoraj omenjenim sestankom z mrtve točke in bo tudi uresničena.

Znaten kredit. Za nadaljevanje regulacijskih del na Muri sta dovolila finančni in gradbeni minister 900.000 Din. Delo bosta skupno dokončali državna in banska uprava.

Prijet slepar. Zandarji so zaprli konjskega gonjača Jožefa Eferla s Pobrežja pri Mariboru. Imenovani je osleparil več oseb po mariborski okolici za manjše in večje zneske.

Drzni vlom v Mariboru. V zlatarno Bizjak v Mariboru v Gosposki ulici je bilo vlomljeno med opoldanskim odmorom. Vlomilec je odnesel iz dnevne blagajne 600 Din in raznih dragocenosti za 50.000 Din. — Nezaželjeni nočni obisk je dobila tudi mariborska Vinarska šola. Neznane je iz dvorišča s pomočjo sekire odprl okno pisarne in ukradel ročno blagajno s 300 Din. Preiskal je še omare ter mize profesorjev in porabl 700 Din. — V noči na zadnje nedelje je bil izvršen vlom v pisarno tekstilne tvornice Doctor in drug na Ruški cesti. Ker vlomilec ni zadel na denar, je pokvaril iz jeze 50 tkalnih strojev. — Zadnje soboto predpoldne je neznanec odprl s ponarejenim ključem stanovanje zasebnice gospe Ivane Weizl v Puškinovi ulici. Denarja ni bilo, je pač izmaknil zlato ovratno veržico. — V nedeljo popoldne so pognali vlomilca, ki je bil na delu, izpred stanovanja dr. G. Galleta na Aleksandrovi cesti.

V kopalšču zadet od srčne kapl. V kopalšču državne železniške delavnice v Mariboru je za-

go predavanje, ki ga bo držal fotograf g. Joško Šmuc. Prosim vse člane-ice, da se v sredo dne 17. t. m. točno ob osmih zvečer predavanja sigurno udeležite in s tem poplačate trud našega gosta. Mariborčani, prosim, da imate redne sestanke in točno vodene zapisnike! Obenem prosim, da nam podaste vse nezaposlene pomočnike in pomočnice! — Fotograf.

Devica Marija v Polju. Naša podružnica je v tekočem mesecu zopet pridobila na članstvu. Nekaj članov sezonskih delavcev pa je brez posla in zaslužka. Za take smo že v jesenskih mesecih začeli zbirati denarne prispevke in darila v blagu pri članih in naših prijateljih, tako da smo za novo leto na dobro obisknem članskem sestanku razdelili 18 brezposeln. nakaznice za živila, družinskim članom pa tu. larila v blagu, v vrednosti do 3000 Din. Odbor se tem potom javno zahvaljuje našim prijateljem, ki so pripomogli do te dobredelne akcije. Čl. bor podružnice se sedaj trudi, da po možnosti preskrbi kako delo nezaposlenim. Člane opozarjamo na članske sestanke, ki se vrše v prostorih trgovine Hladnik (ker je Prosvetni dom po raznih odsekih običajno zaseden), kjer si člani med seboj spoznavajo in izmenjavajo misli, povedo odboru svoje želje in predloge. Zveznega občnega zbora v Ljubljani se je tudi naša podružnica udeležila po štirih zastopnikih. »Delavsko fronto«, katere prihaja k nam na naslove zapnikov in posameznikov 35 izvodov, ter je naročena le za zaposlene, radi čitamo, posebno še radi nekaj brezkompromisne načelne jasnosti in odločnosti. Želimo si pač v listu več strokovno poudčenih člankov, ki bi obravnavali aktualna socialna vprašanja, kar upamo, da se po možnosti zgodi.

Preska. Že več let brezposelni smo bili letos zaposleni po zaslugi sedanje vlade na cesti Sv. Vid-Jepra. Delavcev je bilo več sto po nepotrebnem tudi tujcev, naših Gorenjcev je pa še ostalo veliko brez dela. Sedaj, ko vse delo stoji, je dala nekaj dela občina, za kar se g. županu, ki uživa veliko zaupanje in ima več delavcev v odboru, na tem mestu brezposelni toplo zahvaljujemo. Samo nekateri so bili tako srečni, da so dobili delo; vendar je to za nas nekaj posebnega in prvi primer v naši občini. Ko bi bilo samo v moči našega g. župana in gg. odbornikov, bi že delali čisto, pa upamo, da bodo tudi druge ovire kmalu odstranjene. Papirnica v Goricanah stoji že več kot en mesec, pa se še dobi delavska organizacija, ki priraja veselice. Vse naše krščansko delavstvo se zgraža nad tako neumnostjo.

Krščanski delavci graditelji bodočnosti.

Če bi hoteli na kratko označiti sodobnega katoliškega delavca, bi rekli, da ga morajo odlikovati tele lastnosti: katoliški delavec mora biti ponosen na svoj stan in mora biti trdno prepričan, da ga tovariške vezi vežejo z vsemi delavci sveta.

Katoliška vera neizmerno bogati in krasni delavčev življenje. Zavest dostojanstva in otroštva božjega, bratstva božjega daje katoliškemu delavcu pravi smisel življenja in bogati njegovo duhovno življenje. Njegovo delo dobiva vrednost po molitvi. Po svojem delu je on blizu Kristusu, ki je bil prav tako ročni delavec in je s svojim tuzemskim življenjem posvetil delo. Evangeljski nauki mu dajejo tisto življenjsko silo, da neustrašeno izpoveduje in živi svoje katoliško življenje v tovarni, v delavnici, v trgovini, pisarni, v svoji družini. Katoliški nauk mu daje tisto moč, da je neustrašen, da vse svoje delo doma in zunaj doma ureja po božjih zapovedih in je vedno in povsod zmogovalec.

Tudi borba za vsakdanji kruh ga ne odvrne od tega smotra. V delavskih vprašanjih, kjer gre za vprašanje zaslužka, kjer gre za kruh, kjer gre za odpravo socialnih krivic, tam in tedaj stoji katoliški delavec v skupni vrsti z vsemi svojimi delavskimi

tovariši, če tudi niso z njim istega svetovnega naziranja. Vsakdanji kruh zavzema prvo mesto med vsemi zemeljskimi skrbmi. Kadar se dela na zakonitih njegovih zadevah, takrat se katoliški delavec ne izmiče, niti se ne umakne pred kakimi pohlevnimi obljubami, ki nimajo nobenega videza, da bi bile v resnici izpolnjene. Katoliški delavec tudi noče, da bi se z njim postopalo kakor s siromakom, ki prosjači za svoj vsakdanji kruh. Ničesar ne terja, kar mu ne pripada, ampak dosledno zahteva to, kar mu gre po božjem in naravnem pravu. Katoliške delavske organizacije so si v svetu s svojim modrim nastopanjem znale pridobiti ugled in zaupanje delavskih množic. To pa so dosegle ne samo zaradi sposobnosti in spretnosti svojih voditeljev, ampak zato, ker so vedno dostojanstveno manifestirale svojo zavest, kadarkoli so delale na obrambi življenjskih pravic delavcev, pa magari so štrajkale. Kadar je treba braniti delavske pravice, tedaj katoliški delavci niso nikdar »stavokaziki«. Vsako izigravanje delavskih tovarišev za lastne koristi, ali pa morda za korist enega samega človeka v podjetju, bi bilo izdajstvo in farizejstvo. Žal, da imamo v slovenskem delavskem gibanju dovolj takih vzgledov.

Toda v skupni borbi braniti delavske materialne koristi, pa še ne pomeni pristajati na kulturni program drugih organizacij. Katoliški delavec mora vedno točno ločiti gospodarsko skupnost, borbo za delavske pravice od idejno programne skupnosti, ki jo pod krinko resničnih ali izmišljenih delavskih materialnih interesov širijo komunisti. Moskve ni bilo sram pred celim svetom odkriti povedati, da bo vprizarjala štrajke, da bo v te štrajke potegnila vse delavske organizacije, zato da bo ustvarjala gospodarski nered in vtihotapljal ob tej priliki svoj komunistični program. Dovolj imamo pri nas zgledov za taka podla dejanja, kjer je bil štrajk uprizorjen naravnost v škodo delavstvu; dnevi štrajka pa so bili tečaj za komunistične propagatorje.

Zato tudi v bodoče katoliški delavec ne sme nikdar deliti mišljenja s komunističnimi tovariši, z agenti rdeče internacionale.

Katoliški delavci odklanjajo načelo razrednega boja. S tem pa, da v skupni borbi nastopajo, še ne pristajajo na to načelo. Ako krščanski delavci vstajajo proti socialnim krivicam in revščini, je to njihova dolžnost in pravica, ker so bolj kot kdo drugi poklicani, da varujejo dostojanstvo delavskega stanu.

Pri delu za delavske koristi pa jih vodi še neka druga višja misel. S svojim delom hočejo delavcu omogočiti, da razvije svojo osebnost, da ustvari popolni ideal krščanskega življenja. V svojem poklicu si hočejo zavarovati pot v nebo. Ideal krščanskega življenja je kraljestvo Božje. Vsak zemljan je na tem svetu samo popotnik. Toda duša slehernega človeka, duša slehernega delavca torej je toliko vredna, da se morajo odstraniti vse zapreke, ki bi nastale na poti do njenega zveščanja.

Zapreke pa so mogoče samo tukaj na zemlji. Socialno kraljestvo na zemlji to je naš ideal poleg kraljestva božjega na nebu. Bitna označba socialnega kraljestva Kristusovega na zemlji pa je: ustva-

riti na zemlji vse možnosti za čimvečjo rešitev duš.

Glejte, to je smoter in važnost borbe krščanskih delavcev! Vsa ta borba gre za pokristjanjenjem delavskega okolja, gospodarskih in socialnih pogojev dela.

Vse se mora preurediti v duhu Kristusovem in njegovega evangelija, v katerem se nahaja nenadkriljivi nauk o ljubezni in medsebojni pravičnosti.

Pokristjanjenje delavskega okolja. To je tisto višnje delo, ki ga mora katoliški delavec vsak dan opravljati v svojem življenju, da vedno in povsod izpričuje Kristusa!

Povsem razumljivo pa je, da bodo delavske množice le toliko ponosne na svoj stan, kolikor bodo čutile, da se okoli njih ustvarja boljše in pravičnejše življenje. Zato je treba pridobiti vedno delavstvo, da se bo mogel vsak posameznik osvoboditi tiste zavesti družabne manjvrednosti in suženjstva.

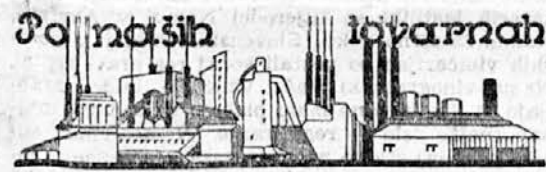
Zato mora vsak krščanski delavec in tudi vsak član ZZZ ob vsaki priliki izvrševati delo: biti mora apostol, delavce mora vzgajati in organizirati. Med delavci je treba razvijati čut odgovornosti. Treba je razvijati smisel za organizacijo, ki bi morala tudi medsebojno moč v taki meri nuditi, da more delavec nanjo nasloniti tudi svoje osebno in družinsko življenje.

Tako postaja katoliški delavec graditelj bodočnosti, ker v polni meri pripravlja neobhodno potrebno preosnovo nazorov in navad ljudi, a brez te preosnove pa se ne more govoriti o drugih temeljnih preosnovah.

Tovariši iz vrst Zveze združenih delavcev, tukaj je vaše delo! Bodite ponosni na svojo organizacijo, zavedajte se, da tako odličnega dela nobena druga organizacija ne vrši. Mi ne delamo samo za kruh in za plačo. Naš program je vse večji in globlji!

Naše delo gre za tem, da preokrenemo mišljenje, da preokrenemo naziranja, ki danes vladajo med delavstvom. Mi moramo pripravljati svet na novo življenje. Toda mišljenje takrat spremine, kadar ga množice opuste ali spremenijo, kadar mislijo drugače, kot so mislile poprej. Delati je torej treba na akciji v množici. Ta akcija (delo) pa zahteva najprej izsolanjen podedincev: pionirjev, graditeljev, apostolov.

Zato, tovariši, krepko na delo, z odločno voljo in z velikim ponosom na svojo organizacijo! Takoj zdaj! Bog tako hoče!

Pogajanja za novo kolektivno pogodbo pri KID.

Plače delavstva KID se bodo reducirale za 11%.

Citateljem »Delavske fronte« je že znano, v kako fazo so prišli razgovori o novi kolektivni pogodbi do 27. januarja. Po tem datumu so se obravnavala razna pereča vprašanja največ o splošnem delu kolektivne pogodbe, h kateri spada tudi vprašanje praznovanja praznikov. Delavska delegacija je stavila predlog, da se praznuje poleg zapovedanih cerkvenih praznikov tudi nekatere druge nezapovedane praznike, tako da znaša celotno število praznuječih praznikov 18. K izjavi delavske delegacije JSZ, NSZ in SMRJ o praznovanju praznikov je delegat ZZZ izjavil, da vstrajamo pri svoji načelni izjavi, ki predlaga, da se praznujejo vsi prazniki, ki jih določa »modus vivendi«. Spoštuje naj se

svetost praznikov. Bolje je delati v delavnici, kakor v nedeljo. Priznavamo, da ta zahteva pomenja obremenitev podjetja. Rešilo se je ob tej priliki tudi vprašanje delavčeve prične pri sodnem postopanju.

K mezdnemu sistemu je bila prečitana izjava delavske delegacije SMRJ, JSZ in NSZ, ki pravi, da redukcija plač ne znaša samo 511.000, ampak 1.300.000 Din. Delavstvo pri vseh svojih protipredlogih računa z večimi neznankami, katere niso bile pojasnjene s strani podjetja. Zastopnik podjetja inž. Petrovič je izjavil, da bo predloženo ugotovitev delavske delegacije preračunal in ugotovil, kje je napaka, da se številke skoraj trikratno povečajo.

Razprava še ni zavzela onega tempa, ki je potreben, da se pogajanja zaključijo s 31. jan., zato bo s 1. februarjem stara pogodba ugasnila, v veljavi pa še ostanejo mezdne določbe.

Delavska delegacija je stavila svoj predlog, da se stara pogodba podaljša, dokler se ne sklene nova, kar pa je podjetje odklonilo. Zato je delavska delegacija obiskala g. podpredsednika KID Praprotnika, ki se je naslednji dan osebno udeležil pogajanja in je pojasnil, zakaj je podjetje primorano izvršiti redukcijo plač. »Več je komponent, ki so nas primorale, da gremo pod sedanjo mejo plačevanja. Najhujše preglatvice nam dela močna konkurenca Zenice, ki uživa protekcijo države. Zato je nujno potrebno postaviti nove tehnične naprave, da se osamosvojimo. Pri vseh hudi konkurenci so naše plače še enkrat tako visoke kot mezdne zenških delavcev. Naše stroške povečava zvišanje cen starega železa na vagon 3—4000 Din in pa neugodna lega našega podjetja, ki občutno poveča stroške. Zato smo primorani znižati plače za 11%, sicer lahko izračunamo, kdaj bo jeseniška tovarna prisiljena ustaviti svoje delo.«

K tem izvajanjem g. podpredsednika Praprotnika je delavska delegacija po daljšem posvetovanju naslednji dan izjavila, da pristane na 11% znižanje s tem, da se slabo plačanim delavcem ne okrne zaslužek.

Razgovori se po izjavi z delavske in delodajalske strani razvijajo v okviru 11%, za kar je bilo najprej potrebno rešiti vprašanje kategorizacije, za katero so imele delavske organizacije postavljene predloge, ki se jih je reševalo ob navzočnosti obratovodij posameznih obratov. Tovarna je v večini osvojila predloge delavske delegacije glede kategorizacije. Želimo, da se to uredi na čim pravičnejši način. Za enako delo enako plačilo!

Zahteva delavske delegacije glede praznikov je načelno rešena in se bodo praznovali vsi prazniki, ki jih predvideva »modus vivendi«, kakor je predlagala Zveza združenih delavcev.

Razprave potekajo v tempu naprej in je na obeh straneh vtis, da bo nova kolektivna pogodba podpisana vsaj do 15. februarja.

Jesenice.

Kam vodi politika jeseniških advokatov? V soboto 30. januarja so se vršile na Jesenicah volitve obratnih zapnikov. Tudi letos so bile vložene štiri liste, in sicer SMRJ levica (v oklepajih številke za lani), ki je dobila 756 (450) glasov, SMRJ desnica 175 (269) glasov, JSZ 285 (337) glasov, NSZ 261 (269) glasov. Levičarski socialisti so torej porasli za 306 glasov, JSZ pa je nazadovala za 52 glasov. Kam naj to vodi? Pa zaslugi ljudskofrontarske politike jeseniških advokatov bo po nekaj letih JSZ zbrisana iz registra strokovnih organizacij na jeseniški policiji. G. dr. Stanovnik, ali se ne čutite soodgovornega na zrušitvi JSZ na Jesenicah?!

Pogajanja za novo kolektivno pogodbo jeseniškega delavstva in ZZZ. Pogajanja za novo kolektivno pogodbo grede h koncu. Razni kričarji in demagogi govorijo o ZZZ in njenem delu vse mogoče reči. Čutimo dolžnost, da povemo javnosti to-le: ZZZ je na pogajanjih pošteno in stvarno zastopala delavske interese. Kar smo storili, upamo in lahko zagovarjamo pred vso pošteno javnostjo, na demagoška zavijanja raznih »delavskih voditeljev« se pa nismo in se ne bomo ozirali. Pripominjamo pa, da bo še prišel čas, ko bomo mi zahtevali po poštenih delavskih javnostih, da dajo odgovor tisti, ki so to javnost zavajali. Težko, gospodje demagogi, boste dali takrat svoj odgovor. Težko boste opravičili svoje gromovniško govorjenje na delavskih zborovanjih v primerjavi z vašim delom na pogajanjih v Ljubljani. Sodba prevaranega delavstva za vas ne bo razveseljiva.

Naročajte, Delavsko fronto!

René Bazin

12

Žito poganja.

Roman.

Po stoštriniipetdeseti izdaji prevedel Viktor Čokan.

III.

Branje v gozdu.

Gilbertu ni bilo treba iti daleč, da je prišel do svoje hčerke; steza je vodila po gozdu do ribnika, ki je blizu Volčjega dola in je z močvirnatimi travniki obkrožal breg ter se je izgubljal na prvem polju. Ta polja na robu gozda, kakor je pravil Gilbert, teh dvanaest hektarov, ki so bili razdeljeni na kakih petnajst parcel, hiša, ki je ležala na bregu in je bila na skrajni občinski meji, to je bila domačija Trn, ki sta jo Liréjeva vzela v najem radi Gilbertove dobrote.

Bil je zelo zgodenj, tišina je bila še takšna, da je slišal šum vode, ki se je zadevala ob kamenje v jarku. Gilbert je imel sekiro na rami ter je dajal toporišče radi mraza iz roke v roko. Na travniku, ki se začel na robu gozda in preko katerega je jarek, se je ustavljal, da bi preštel bele krave, pogledal je na posestvo, da bi sodil o obdelovalčevi in sejalčevi roki. Ko je stopil na dvorišče, je tam našel Marijo, ki je pravkar vlekla vodo iz vodnjaka. Nosila je kratko jopico in nepočesane, le malo zadaj zvite lase. Ko je opazila prihajati svojega očeta, je postavila vedro na gnoj nasproti vodnjaku, stopila je proti njemu in naredila sladek obraz.

— Očka, vi ste prišli?

Gledal jo je, kako je prihajala, brezbrizna in pripravljena, da jo poljubi. Vedno je še imela svoje

mlade in blesteče oči, — ki so bile tako trde, kadar se ni smejala — toda obraz je bil bolj blede, kakor prej in gube na njem so se povečale. Gilbert se je pustil objeti.

— No, kako vam gre? je vprašala. Kam pa greste vendar s sekiro? Liré, kakor mi je rekel, pred večerom ne bo končal.

— Jaz sem pa že dogotovil svoje delo, je rekel oče... In sedaj grem tja kjer sem ga dobil.

— Tem bolje, da ga imate! Drugi ga nimajo vedno, je rekla Marija zbadljivo.

— Oh, Marija, se še moreš pritoževati? Če bi jaz sprva imel tako lepo kmetijo, kot je tvoja, ne bi odhajal. Prekopaval bi jo, gnojil in čedil bi jo. Zakaj hodi tvoj mož v gozd? Ali je tam mesto za kmeta?

— Če je trikrat ali štirikrat tam, pa je že takšen zločin!

— Bolje bi bilo, da bi ljubil svoj dom.

— Oče, denar rabi! Saj niti do tega ne pride, da bi plačal lastniku!

— Oh, saj še res ni plačano! In trgovec z vinom tudi ne?

— Ne.

— In kolar, ki vama je prodal koleselj?

— Ni še in mnogo drugih ne! Čemu bi vam prikrižala.

— Torej mi je lagal tvoj Liré, ko mi je pravil, da nista skoraj nič dolžna in da bi plačala vse, če bi jaz pomagal?

Obrnila je glavo, kakor če bi slišala šum na nasprotni strani, v resnici pa zato, da bi se ognila odgovoru.

Gilbert je odložil sekiro.

— Torej se bo zrušilo, Marija? Za vaju in za mene?

— Mogoče, oče, razen če vi ne boste več dajali, kot ne dajate!

Veliki drvar je stopil, kakor če bi jo hotel treščiti po sklonjeni glavi.

— Brez srca si! je kriknil.

Žena je odskočila nazaj, postava se ji je usločila, obraz ji je postal trd in na njem ni ničesar več ostalo od prejšnje lepote.

— Brez srca! Tako se zahvaljuješ! Dal sem za vaju vse delo svojega življenja in vse napore svojega duha. Nikdar ni bilo dovolj! Raje delajta, lenuha! Sram vaju bodi!

— Ali se je moja mati sramovala? Povejte, ali vsaj najmanj? Je morda delala? Niti toliko ne, kot jaz!

— Ona se je saj počesala, preden je šla h gospodinjstvu!

— Hvala, očka!

— Nikdar ne bi postavila vedra z vodo na gnoj; imela je vsaj nekaj skrbi in časti!

— Še enkrat, hvala!

— In ob nedeljah se z mestnim čipkami in oblekami ni postavljala kot dama!

— Pač ni bilo toliko! Čemu neki ne?

— Ni bila tako bogata! Vendar imaš ti komaj osem krav — pa še te suhe...

— Imajo vsaj kaj jesti.

— Morala bi jih imeti vsaj dvanajest.

— Imamo ovce, oče.

Delavstvo in dvojni zaslužkarji.

Članek, ki ga v imenu delavstva razvijam v spodnjih razmotritvah, se delavstva kot takega ne tiče, čeprav hodita po nekod mož in žena, dokler nimata družine, na delo. Pozneje se navadno to ne dogaja več. To radi delavskega stanu. Potrebno pa je zato, da se tudi mi s tem spoznamo po bližje ter presojamo dvojno ali večkratno zaslužkarstvo in slabe strani tega ter stavimo zahteve v korist mladine in zboljšanja socialnega stanja.

Ob groznem razširjanju brezposelnosti je pričela evropska zakonodaja podvzemati korake, da to epidemijo ustavi. Ta je z največjim tempom pričela reformirati socialno skrbstvo, prešla na javna dela, organizirala brezposelne fondе, da pomagajo lajšati bedo nesrečnemu brezposelnemu delavcu. Kakor v Evropi, tako v Ameriki in drugod. Tudi v naši državi je precej pokazala svoje robove in zle posledice ter mučila narod, dokler ni prišla dr. Stojadinovičeva vlada in tej krizi odbila v kratkem času precejšnji del rogov.

Omenili smo zato brezposelnost delavstva, da se vživimo v hude rane, ki jih ta prizadeja. Naš namen pa je v veliki meri dokazati, čemu brezposelnost in beda — med intelektualci, izmed katerih je veliko delavskih sinov in hčer, katere je podpiral in vzdrževal težko prisluženi denar delavskega očeta ali matere, da mu bo ta izobražen potem v letih, ko bo nesposoben(a) za delo, vračal in ga vzdrževal.

Mlad človek je leta in leta z velikim veseljem študiral, si bistril duha med 4 stenami zato, da bo lepa bodočnost. Za to je porabil vse svoje mlade moči. Danes pa je kljub modernim časom, ko se rabi inteligenco — razočaran. Namesto, da bi po maturi, diplomii ali pridobitvi poklica prešel k osamosvojitvi in kolikor toliko k neodvisnosti, mora čakati leta in leta doma na službo ali pa z diplomom služiti po hotelih kot vratar, grajski sluga itd. Koliko je brezposelnih učiteljev že v Sloveniji (720), inženjerjev, odvetniških konicipijentov in drugih. Nekateri so, ki po pet ali še več let čakajo na službo ali se preživljajo s kakim drugim poklicem, ali pa slonijo doma ter gledajo kruh, ki ga bodo jedli, za katerega oni niso nič dali. In če so revnih staršev, pa morajo kljub vsemu znanju trpeti pomanjkanje!

Temu nasprotno pa je velikansko število posameznikov, kateri prejema več pokojnin in službujejo na mestih, ki bi jih zavzel mladi intelektualci, sveži in izobraženi. Tako imajo večkratne dohodke v nasprotju z lačnim izobražencem, ki čaka na službo. Pri polnih skledah koritarijo v škodo mlademu človeku.

S temi vred obstoja veliko število poročenih parov, kjer služujeta v državni službi oba ali eden v državni, drugi v zasebni. Da ti pari navadno nočejo nič slišati o pomenu in poslanstvu materinstva in družine, je umevno in to v času, ko sla-

vimo materinske dneve z vsemi razpoložljivimi pripomočki. Čemu bi se ne odpravilo dvojno ali večkratno zaslužkarstvo, omenjeno v prejšnjem in tem odstavku? Saj se pri tem, da se pusti intelektualce čakati, godi narodu in njim samim velika škoda, izobraženstvo, ki je seme naroda, v obupu in brezdelju prevzame mlačnost, v nezaposlenosti pojema duševna in moralna sila, kar je velika škoda. Saj je veliko intelektualcev, ki v dobi čakanja oslabe ter preidejo h komunizmu ter postanejo po krivdi drugih najbolj zagrizeni sovražniki lastnega naroda, iz katerega so izšli. Tako imamo dve sili, ki slabita narod: večkratne zaslužkarje, ki pri koritih nočejo potomstva, kar je čedalje bolj žalostno dejstvo, in brezposelnega intelektualca, ki slabi. Ako bo pa seme snetljivo, bo narod propadal.

Naj žive večkratni zaslužkarji — posamezniki samo od enega dohodka, kakor morajo drugi. Naj poskrbi država, da bo službujoč samo eden v poročnem paru — moški — s primerno večjimi dohodki. Na izbrana mesta pa dajmo brezposelne izobražence!

Časopisje se je svojčas veliko bavilo s tem problemom ter skušalo bojkotirati dvojne ali večkratne zaslužkarje. Vse to pa je kakor se začelo tako tudi prenehalo. S tem pač ni narodu naredilo nobene druge usluge, kakor z novim upanjem napolnjene pričakujoče — razočaralo.

Treba bo res kmalu začeti z vprašanjem večkratnega zaslužkarstva in odstraniti prvi hip vpliv gotovih močnih osebnosti, ki imajo nad tem patent, da se to ni še izvedlo. To zato, da se izravna socialni prepad in da bo narod imel o materinstvu več smisla, ter v korist inteligence, ki je seme, up in bodočnost našega naroda in države.

Viničarski vestnik.

Delo pričanja.

Komaj so po Slovenskih goricah zapihali topli vetrovi, že je po vinogradih izginil sneg, kar je za viničarja zelo veselo. Pričelo se je prvo pomladansko delo v vinogradih — rez. Viničar sedaj pričanja to zgodnje delo z veseljem in korajžjo ter v upanju, da bo trta letos prinesla viničarskim družinam večji dobiček kot lani. Po raznih krajih sedaj viničar tudi regula pri svoji hrani v (deri) za plačo 8—10 Din dnevno, kar je za sedanje čase premalo. Ubogi viničar si dnevo le prihrani v tem napornem delu 6—7 Din in še to se mu ne plača redno. Ako n. pr. sedaj pogledamo na nemška posestva ob severni meji, katerih lastniki so tujerodni Nemci v Avstriji, vidimo žalostno sliko. Slovenski viničarji v nemških viničarijah so postali sedaj res pravi trpin. Nemci-vinogradniki naše viničarje hudo izrabljajo in jim izredno malo plačajo za sedanjo najnapornejše delo — reguliranje. Nemec-vinogradnik, ki sedaj stalno na novo zasaja obsežne vinograde z našimi delavci ni zadovoljen, kljub tako nizki plači. Viničarji vprašamo samo to: Ali je to upravičeno, da Nemec izrablja naše viničarje, ki imajo svoje zakonsko uredbo, svojo organizacijo in svoje pravice? Viničarji, ki to vidijo in trpijo, naj vendar najdejo pot za izhod takega postopanja v delavski organizaciji, katera bo dala zadoščenje v tem oziru. Viničar, ki si težko z napornim delom in krvavimi žulji služi boren kruh, mora dobiti, kar mu gre za njegovo naporno delo. Tako izkoriščanje, ki so ga v zadnjem času nemški vinogradniki organizirali z dogovorom, pa mora najti na zahtevo viničarjev enkrat konec. Vendar ne gre, da bi si tuj državljani polni žepove z delom slovenskega viničarja in domačina, ki pa trpi pri tujcu pomanjkanje, da se preživetvi ne more!

Še to in ono.

V Braziliji, kjer še vedno sežigajo kavo — doslej so je že 39 milijonov vreč — nameravajo odslej tudi preprečiti pridelovanje kave. Zato se namerava uničiti 700 milijonov kavinih grmov.

Rudnik Jarando v Raški se nahaja v stavkovnem gibanju. In sicer je stopilo v stavko 700 rudarjev, ki zahtevajo opravičeno zvišanje mezd.

Velenjski rudnik bo najbrže prevzela v svojo eksploatacijo (izrabljanje) banovina, ker je za državo nerentabilen.

V splitski cementarni stavka 1600 delavcev. Vzrok isti: zahteva po zvišanju mezd. Stavko vodi HRS.

Zadnjič smo že omenili dobiček Narodne banke v preteklem letu, ki znaša 41 milijonov Din. Še več čiste dobička v preteklem letu pa je imela Poštna hranilnica in sicer nad 59 milijonov Din, od katerih pa dobi država le samo 39 milijonov Din.

Severne evropske države: Švedska, Norveška in Finska so zelo socialistične. Pri bližnjih volitvah predsednika republike Finske računa na zmago prvak socialne demokracije na Finskem Tauner.

Ze sedaj so pripravljene delničarji ameriške avtomobilske družbe General Motors Co., da bo vsled stavke znižana njih dividenda za krog 25%.

Zakaj nismo krščanski socialisti?

Izšel je drugi zvezek Delavske knjižice »Zakaj nismo krščanski socialisti?« Sestavljen France Perinšek, izdala in založila Zveza združenih delavcev. Cena za posamezen izvod 4 Din, strani 104.

Knjižica obravnava glavne idejne zmete krščanskih socialistov organiziranih v Jugoslovanski strokovni zvezi, bivši Krškovi mladini, in sedanji njeni naslednici »Mladinski zvezci«.

Vse iznešene obtožbe so utemeljene večina s citati iz časopisov »Delavska Pravica«, »Ogenj«, »Beseda«, »Mladi Plamen« in govorov krščanskih socialistov samih. Prepričevalnost knjižice je zato velika.

Knjižnica pokaže vso idejno zmedo, ki vlada pri krščanskih socialistih. Vse navedbe iz njihovih časopisov kažejo neverjetno okuženje po marksizmu. Mesto, da bi sledili papeževim smernicam in si privzeli katoliški socialni nauk, so občudovali marksistično ideologijo, se je vede ali nevede nalezili. Mesto, da bi predvsem študirali krščanske sociologe, so se zatekli k Marksu, Engelsu in drugim marksističnim sociologom.

Zelo mnogo je zabudlo v tem krščansko socialističnem gibanju in ko človek prebere knjižico šele spozna, zakaj je papež obsodil religiozni in krščanski socializem. Utemeljena je ta obsodba. Za nas pa postane tudi razumljivo, zakaj so krščansko socialistični voditelji prezrili to obsodbo kakor, da se njih ne tiče.

Prepričani smo, da bo knjižica mnogo doprinesla k razčiščenju pojmov in mnogo pripomogla, da se bo pri nas krščansko delavsko strokovno gibanje postavilo na zdrave temelje in da bo pripomogla k zdravi izgraditvi resnične krščanske delavske strokovne organizacije, ki ne bo samo katoliška v izjavah ampak tudi v svojem delovanju.

Smučarske tekme za slovensko prvenstvo, ki so se vršile v Banski Bistrici na Čehoslovaškem, so se končale v nedeljo. Tekem sta se udeležili naša in čehoslovaška reprezentanca. Naši so zmagali samo v alpski kombinaciji, v kateri so pokazali znatno premoč zlasti v smuku, dočim pa so bili v ostalih disciplinah: v teku na 50 km, v norveški kombinaciji in v smučskih skokih Čehoslovaki v premoči. Tekme so se zaključile s skoki, pri katerih je veljal naš Novšak za favorita, je pa pri enem skoku tako nesrečno padel, da si je zlomil smučke ter je moral nato skakati iz zposojenimi, ki jih pa ni bil vajen. Zelo dobro

se je držal tudi naš Pribošek. Slovensko smučarsko prvenstvo so si letos osvojili Čehoslovaki.

Vojaške tekme Male zveze se letos vršijo na Čehoslovaškem. V ponedeljek je odpotovala na Čehoslovaško naša vojaška reprezentanca, ki je sestavljena iz enega poročnika, dveh narednikov in dveh vojakov. Sedaj bodo smučarske tekme, tekmovalje v ostalih disciplinah (jahanje, plavanje in lahka atletika) se vršijo v poletju.

Naša smučarska reprezentanca se udeleži tudi letošnjih tekmovalj za svetovno prvenstvo, ki jih prireja FIS-a (Svetovna smučarska zveza) v Chamonixu v Franciji. V torek je odpotovalo osem naših smučarjev v Francijo.

Nogometni drobiž. V Zagrebu je v nedeljo premagal Gradjanski varaždinsko Slavijo 3:1. Hašk pa Sparto 5:1; v Belgradu je bila tekma med Jugoslavijo in reprezentanco Niša, ki se je končala s 4:3 za Jugoslavijo. V Zemunu je BSK premagal tamošnjo Sparto 6:0. Belgrajski nogometni klub Jedinstvo se je podal na turnejo po Franciji.

Zopet občni zbor Jug. lahkootletске zveze. 22 kluovov, ki se nahajajo v opoziciji proti sedanjemu vodstvu JLAS je vložilo pri zagrebškem upravnem sodišču pritožbo proti zadnjemu občnemu zboru ter zahteva izredni občni zbor. Sodišče je pritožbo ugodilo ter se bo izredna skupščina morala vršiti. Kazmere v našem lahkootletskem sportu se potemtakem še ne bodo kmalu konsolidirale.

Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju se je vršilo v Pragi. Med drsalci je zasedel prvo mesto Avstrijec Kaspar. Tekmovalja sta se udeležila tudi naša slovenska drsalna prvaka Tuma in dr. Schwab, ki sta pa zasedla zadnji mesti. V prvenstvu žensk je zasedla prvo mesto Angležinja Coleedge, v prvenstvu parov pa Nemca Herber-Baier.

Nov osnutek zakona o telesni vzgoji. Naš minister za telesno vzgojo dr. Rogič je sklical v Belgradu konferenco sportnih strokovnjakov in predstavnikov sportnih organizacij, na kateri so razpravljali o osnutku zakona za telesno vzgojo. Minister je v svojih izjavah dejal, da država ne more mimo gledati na dogodke v našem sportu, ki ovirajo sportni razvoj. Neprestani spori v naših vrhovnih sportnih organizacijah povzročajo, da naš sport neprestano nazaduje. Ministrstvo mora imeti gotovo ingerenco na poslovanje sportnih organizacij. Dejal pa je tudi, da ministrstvo noče dirigirati sporta, uvajati v sportno življenje kakšne politike, pač pa hoče tudi v bodoče pustiti, da se sportno življenje razvija na podlagi zasebne inicijative. V živahni razpravi so predstavniki našega sporta odobrili nekatere določbe zakona, druge pa so zavrnili, ker bi utegnile izzvati nered v našem sportnem življenju. Končno je bil sestavljen redakcijski odbor, ki se sestane zopet v ponedeljek 22. t. m. V odboru sta od Slovencev dr. Ciril Pavlin in dr. Pretner.

»Bodočnost« št. 1—2, letnik IV je ravnokar izšel. Naši katoliški nameščenci imajo lepo glasilo, katero stopa že v 4. leto. »Bodočnost« je stanovsko glasilo slovenskega nameščenstva. To tudi v polni meri zasluži, če prebiramo njene članke in sestavke. Vsak stan ima danes svoj list. Vendar moramo priznati, da je »Bodočnost« list, ki zasluži po svoji nalogi, ki jo izvršuje, od vseh katoliških nameščencev in tudi od ostale slovenske delovne javnosti vso podporo. »Bodočnost« v temeljnih in dobrih člankih brani, štiti in varuje gospodarske in duhovne koristi svojih blačev. Predvsem pa v načelnih člankih daje smer in kaže pot, po kateri naj hodi slovenski nameščenec in nameščenka, da bosta ostala v slovenski katoliški skupnosti. — številka 1—2 vsebuje sledeče članke in sestavke: Uvodnik, ki pove, kaj je »Bodočnost«, dalje članke: Smersu R.: Kako živi slovenski nameščenec?, Ivan Martelanc: Trgovsko bolniško podporno društvo in Bolniška blagajna TBPD v letu 1936, Pravice nameščenca ob neupravičenem predčasnem odpustu iz službe, in kako uveljaviti nameščenec te svoje pravice, I. M.: Naše bolniško zavarovanje, Kako življenje gledajo. Aktualna vprašanja zasebnih nameščencev, Dr. Anton Korošec o komunizmu, Ivo Zdešar: Zelje organizistov za novo leto, Sitar A.: Trgovski sotrudniki in pokojninsko zavarovanje, Mogočno nameščenško zborovanje v Ljubljani, Vestnik nameščenške organizacije, Razno. — »Bodočnost« priporočamo tudi delavcem. Letno stan 24 Din in se naroča pri upravi Delavskega zbornice, Copova ulica 1, Ljubljana.

— Da, in kože? prošila si me za denar, da bi si jih kupila, kje so?

Hčerka se je približala in skušala omeščati očeta, čigar jeza se je večala. Toda to ni prihajalo iz srca, le oči so se skušale lagati.

— Oh, nesrečna sva; vsi so proti nama...

— Sodnijski sluga grozi...

— Sodnijski sluga!...

Žena je začela jokati. Gilbert je vzel iz žepa denar in ga dal z robato kretnjo v hčerkin roko.

— Zelo sem ubog, Marija, toda sodnijskega sluga nočem videti pri vaju. Reči možu, da ti dam plačilo za delo, ki še ni končano!

Žena je pogledala bele novce in ju spustila v svoj žep.

— Reči mu, da nima dovolj živine na svojih travnikih.

— To je lahko reči.

— Da zemlje nima dovolj pognojene!

— Ni vam treba tja hoditi gledat!

— In ne otrok v hiši!

Sedaj pa je žena postala rdeča in ustnice so se ji tresle od jeze, odgovorila je:

— Da nimava otrok! To je najina stvar! In vi, oče, zakaj jih pa niste imeli vi več, kot enega?

Oče ni odgovoril. Hčerka je imela občutek, da je zagrešila grozen zločin. Zardela je, gledala sta se, osramočena radi očitka in priznanja, ki je večalo njen molk... Tedaj je Marija vzela vedro z vodo, da bi ga nesla v hišo. Oče je pustil, da je odšla. Ko pa je bila na pragu je zaklical:

— Marija Liré, bodi prekleta, preveč sem te ljubil in to je bilo v tvojo pogubo; preveč sem ti dal, zato si postala lena, ... sedaj od mene ne boš ničesar

več dobila. Med nami je končano. Reči Liréju, da naj ne prihaja več!

Zaklicala je napol obrnjena:

— Ne boste ga več videli! Nikdar več! Tem slabše za to, kar bo prišlo!

Drvar je vzel sekuro in odšel poševno proti oglu hlevov, da bi se ognil hiši in prišel na cesto. Zmešano je izbral besede, ki jih je rekel, dobre in slabe, kakor kostanje, ki jih lupijo otroci; mrmral je ves strt od jeze:

— Kdaj bi mislil, da je bila to nekdanja Marija! Marija!... Ta, ki sem jo ujškal na kolenih!

Preden je prišel na cesto, odkoder bi se spustil proti gozdu, je prišel na kraj, odkoder je videl vas in nekoliko na levi vižijski grič; strehe obsežne na gričku sedeče kmetije, pred njo velik jesen, ki je branil vhod. Gilbert se je ustavljal. Kakor vedno, se je v duhu znašel na tem dvorišču, kjer je spregel svoje vole; potem je pogledal polja, ki so se, vsa zelena in sveža, širila v jutro. Gilbert Kloké ni mogel videti tega lepega pokrajinskega vrha, da ne bi sanjal, kako je prišel na Viži v dobi, ko mladi dečki, ki nosijo kratke hlače s širokimi naramnicami, začinjajo delati tako, da bi se jih bale velike živali, ter jih tepo z listnatimi vejami in kako jo je zapustil po svoji poroki, ker je žena tako hotela.

— Vedno so mi ženske kupičile nesrečo na nesrečo! je mrmral. Lahko rečem, da sem mnogo trpel. In sedaj! V tej uri! Pojdi v gozd, moj ubogi Kloké! Skri se, oče bankrotiranke! Ostanе le petnajst dni dela!

Nehal je gledati višino, skočil je na pot in se po grajski poti spustil v gozd.

Bilo je nekoliko čez poldne. Drvarji so kosili na veliki fontenejski poseki blizu vaškega ribnika in daleč od kraja, kjer je delal Gilbert. Družili so se v skupine, ki so bile raztresene po izsekani planoti. Tovariši med delom so se družili, da so jedli, pokramljali in si nekoliko odpočili. Sedeli so in se naslanjali na kupe posekanih vej, ki so bile, kakor vzmet, ali pa so ležali na tleh. Jedli so svoj krajec kruha, ki so ga potegnili iz torbe, in k vsakemu zalogaju so prigriznili kosček sira ali slanine, ki so jo imeli pod levim palcem. Vsak pa je imel pred seboj odčepljen liter vina, ki je bil pogreznjen med oblance ali listje. V zavetju je bilo toplo, a na vetru hladno. Možje so malo govorili, toda čutili so skupno življenje in se niso smejali za vsako malenkost. Utrujenost je minevala, potegnili so si klobuk na čelo, da jih je branil pred soncem, ki je bilo na svežem zraku močno.

Ravujeva skupina na levi strani poseke je bila ribniku najbližje.

Predsednik sindikata je s kosilom že končal. Sedel je na gabrovem deblu in iz žepa je potegnil neki papir in bral čisto tiho; nervoznost je stresala njegovo črno brado in raztezala suho kožo na licu. Okoli njega se je zbralo nekaj drvarjev. Morda so med počitkom spregovorili le nekaj deset besed. Eden izmed drvarjev je le rekel: »Delo bo končano že do večera. Ne vem kdaj bom našel drugo.« In drugi: »Čuj, kosi pojo, pomlad čuti jo.« Oči so se zaprle in usta so ostala udobno napol odprta. Prsa, boki, noge in hrbti, vse je iskalo sonca.

(Dalje sledi.)

Zahtevajte povsod „Delavsko fronto“!